

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Robuste økonomiske analyser > **Kan den økonomisk optimale anvendelse af pesticider beregnes?**

Kan den økonomisk optimale anvendelse af pesticider beregnes?

Uoverensstemmelser imellem teoretiske beregninger og det faktiske forbrug af pesticider kan skyldes landmandens Promilleafgiftsfonden for landbrug helt fornuftige og ansvarlige hensyn til risiko.

Ulykken ved at tjene 100 kr. mindre end forventet er større end lykken ved at tjene 100 kr. ekstra. Sådan tænker mange, og det er grunden til, at mange vælger at betale for en cykelforsikring, selvom de ved, at forsikringselskabet gennemsnitligt tjener penge på det.

I landbrugets øjeblikkelige situation er der en ganske stor værdi af at undgå tab. Konsekvenserne af uventede tab kan være store og ubehagelige. Landmanden har derfor et stort incitament til at undgå risiko, også selvom risikoreducerende tiltag koster penge.

Hvis et udbyttetab har store økonomisk konsekvenser, er det en økonomisk optimal beslutning at sikre sig imod dette – også hvis den gennemsnitlige indtjening reduceres en smule. En vis omkostning til risikominimering er altså en del af det driftsøkonomisk optimale valg, hvor beslutningen tages under usikkerhed. Beslutningen, der ved efterkalkulation efterfølgende viser sig at *have været* den driftsøkonomisk optimale, er altså ikke den samme. Hvis det viste sig, at din cykel ikke blev stjålet, ville det jo også have været billigere ikke at have en forsikring.

Ny rapport fra AU og KU

En nyligt offentliggjort [undersøgelse](#) fra Aarhus Universitet og Københavns Universitet tager udgangspunkt i den driftsøkonomisk optimale anvendelse af pesticider.

Det anføres at **”undersøgelsen bekræfter, at nogle landmænd går så meget op i at få høje fysiske udbytter, at deres forbrug af pesticider og gødning overstiger det økonomisk optimale”**. Men samtidig omtales betydningen af landmændenes risikoaversion i rapporten. Betydningen af denne risikoaversion er dog ikke en del af rapportens definition af det driftsøkonomisk optimale, og indgår derfor heller ikke i beregningerne.

Vi må sande, at landmanden lever i en foranderlig verden, hvor vilkårene for den kommende vækstsæson per definition ikke kendes på forhånd. Denne virkelighed er nødt til at være en del af grundlaget, når vi taler om optimal mængde pesticider og afgifternes betydning for anvendelsen.

I undersøgelsen fremhæves det, at omkostningskurven er flad omkring det optimale punkt. Definitionen af det optimale punkt, der anvendes her, tager ikke hensyn til risiko og ufuldstændig viden om fremtiden.

Med udgangspunkt i de doser der anvendes i Danmark, kan det med rimelighed antages, at øget pesticidforbrug alt andet lige vil reducere risikoen for udbyttetab og ekstra behandlinger. Derfor vil den optimale pesticidanvendelse blive øget, når der tages hensyn til landmandens risikoaversion. Landmændenes beskrevne reaktion på afgifterne kan altså være udtryk for en fuldstændig rationel og ansvarlig beslutningsadfærd.

Når det er sagt: Hvis det holder stik, at der stadig findes landmænd, som optimerer med udgangspunkt i fysiske udbytter i stedet for det økonomiske resultat, skal vi i landbrugsrådgivningen arbejde målrettet for at få den økonomiske optimering på dagsordenen.